

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N 136

20.12.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზის 63-ე კმ-ზე, მდ. გეთისწყალზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა და ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი, ალ. ყაზბეგის გამზირი N12;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ბოლნისის მუნიციპალიტეტი; სოფ. ჯავშანიანის და სოფ. ქვეშის მიმდებარე ტერიტორია;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 08.11.2019;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ინტერპროექტი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილია საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზის 63-ე კმ-ზე, მდ. გეთისწყალზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ბოლნისის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ჯავშანიანის და სოფ. ქვეშის მიმდებარე ტერიტორიაზე. საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზის 63-ე კმ-ზე, მდ. გეთისწყალზე. პროექტით დაგეგმილია არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა. საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს დაახლოებით 90 მ-ში.

არსებული ხიდი წარმოადგენს სამშალიან, ჭრილი სისტემის ხიდს. ხიდის სიგრძე 39,7 მეტრია, სავალი ნაწილი (გაბარიტი) - 9 მეტრი. ხიდის მალის ნაშენად გამოყენებულია კარკასული დიაფრაგმიანი კოჭები. სანაპირო ბურჯები აშენებულია მონოლითური რკინაბეტონით. ტანები მოპირკეთებულია ბაზალტის ქვით. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, კოჭების დიაფრაგმები გადაბმის ადგილებში გაგლეჯილია, სავალი ნაწილის ფილები ბევრ ადგილას ჩატეხილია. ხიდს დაკარგული აქვს მზიდუნარიანობა. არსებული

ხიდი არ შეესაბამება ტრანსპორტის უსაფრთხოდ მოძრაობის მოთხოვნებს და სახიფათოა მგზავრობისთვის, აგრეთვე სახიფათოა სატრანზიტო მოძრაობისათვის.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ხიდის მშენებლობა დაგეგმილია არსებული ხიდის ადგილზე. ახალი ხიდი წარმოადგენს ერთმალთან ჭრილი სისტემის ხიდს (გათვალისწინებულია 33 მ სიგრძის მქონე ფოლად-რკინაბეტონის კონსტრუქციის ჭრილი სისტემა). იგი თითქმის მართობულად კვეთს მდ. გეთისწყლის კალაპოტს. ხიდის სიმაღლე შეადგენს 11,4 მ-ს; მთლიანი სიგრძე-42,2 მ-ს; ხოლო სიგანე-11,1 მ-ია. ხიდს აქვს ორი სანაპირო და სამი შუალედური ბურჯი. მალის ნაშენის თითოეული მთავარი კოჭის დაყრდნობა გათვალისწინებულია არმირებული რეზინის საყრდენ ნაწილებზე. საპროექტო ფოლადის მთავარი კოჭები მალის განივად ერთმანეთთან დაკავშირებული იქნება ფოლადის კონსტრუქციის განივი კოჭების საშუალებით (ზომებით 4360x500 მმ). ხიდის სავალი ნაწილი ტროტუარებისგან გამოყოფილი იქნება რკინაბეტონის თვალამრიდების საშუალებით. ხიდის ტროტუარების მოაჯირის კონსტრუქციის აგება გათვალისწინებულია ფოლადის პროფილური მილების საშუალებით. მათი ერთმანეთთან დაკავშირება მოხდება შედუღების საშუალებით. ხიდზე საავტომობილო ტრანსპორტის შესვლისთვის მოეწყობა რკინაბეტონის გადასასვლელი ფილები.

მოცემულ ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ხიდის ორი ალტერნატივა. საპროექტო ალტერნატივის შერჩევა მოხდა ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების გაანალიზების შედეგად.

სახიდე გადასასვლელის სამშენებლო პროცესი მოიცავს მიწის სამუშაოებს, ვაკისის მოწყობის უბნებზე ინერტული მასალის შემოტანას. ასევე გათვალისწინებულია (გრუნტის მოჭრის უბნებზე) მიწის მოხსნა საჭირო ნიშნულამდე და დატკეპნა მძიმე ტექნიკით. ზედაპირული ფენის მოწყობის შემდეგ (მასალა: ქვიშა, ასფალტი, ღორღი, ბეტონი და სხვა) დაგეგმილია ხიდამდე მისასვლელი გზის მოწყობა და მარკირება. სამუშაოების ბოლო ეტაპზე დაგეგმილია რეკულტივაცია.

ხიდის მშენებლობის დროს დაგეგმილია სამშენებლო ბანაკის და ფუჭი ქანების სანაყაროს მოწყობა. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, დროებითი სამშენებლო ინფრასტრუქტურის მოსაწყობი ტერიტორიის ფართობი დაზუსტდება შემდგომი კვლევების ფარგლებში და იგი შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს როგორც ბანაკის მოსაწყობად, ასევე ნაწილობრივ ფუჭი ქანების დასაწყობებისთვის.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ხიდის მშენებლობის პროცესში წყლის გამოყენება მოხდება მხოლოდ სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით. სასმელ-სამეურნეო მიზნებისთვის სამშენებლო ტერიტორიაზე შესაძლებელია მოეწყოს წყლის სამარაგო რეზერვუარი, რომელიც პერიოდულად შეივსება ავტოცისტერნის გამოყენებით. სამეურნეო-ფეკალური წყლების შესაგროვებლად მოეწყობა საასენიზაციო ორმო.

სამშენებლო სამუშაოების და ტექნიკის/სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილებისას ადგილი ექნება ხმაურის, ვიბრაციის და ატმოსფერულ ჰაერში მტერის და წვის პროდუქტების გავრცელებას. სახიდე გადასასვლელის ექსპლუატაციისას ზემოქმედება გამოწვეული იქნება სატრანსპორტო ნაკადით.

პროექტის განხორციელების ეტაპზე მოსალოდნელია ნიადაგის დატკეპნა, ეროზია და მისი ნაყოფიერი ფენის განადგურება. ნიადაგის ხარისხობრივი მდგომარეობის გაუარესება დაკავშირებულია გაუთვალისწინებელ შემთხვევებთან (მაგ: ტექნიკიდან, სატრანსპორტო საშუალებებიდან და სამარაგო რეზერვუარებიდან ნავთობპროდუქტების დაღვრა/გაჟონვა; სახიფათო ნივთიერებების არასწორი მოხმარება და დაღვრა და სხვა).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ხიდის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება ზემოქმედებას ბიოლოგიურ გარემოზე (მცენარეულ საფარზე, ხმელეთის და წყლის ცხოველთა სამყაროზე).

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის ვებგვერდზე და ბოლნისის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2019 წლის 3 დეკემბერს სოფ. ჯავშანიანის რიტუალების სახლის შენობაში გაიმართა საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ გარემოს დაცვისა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენელი, სოფ. ჯავშანიანის წარმომადგენელი და მოსახლეობა. დამსწრე საზოგადოების მხრიდან საჯარო განხილვაზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. წარმოების პროცესში საზოგადოების მხრიდან წერილობითი შენიშვნები არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;

4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- პროექტის აღწერა;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, საპროექტო ხიდის განთავსების ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- საპროექტო სახიდე გადასასვლელის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები მათ შორის გეომეტრიული პარამეტრების, ხიდის საფარისა და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია;
- დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილის GIS კოორდინატები და shape ფაილები;
- არსებული სახიდე გადასასვლელის დემონტაჟის შესახებ ინფორმაცია;
- ფუჭი ქანების სანაყაროს ადგილმდებარეობის კოორდინატები და shape ფაილები;
- გზის საფარის და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო ხიდის ძირითადი ინფრასტრუქტურის დაშორება მოსახლეობასთან კონკრეტული მანძილების მითითებით;
- ხიდის მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხების დეტალური აღწერა;
- ინფორმაცია საპროექტო ადგილამდე მისასვლელი გზის აღწერილობის შესახებ;

4.1 სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების შესახებ ინფორმაცია, კერძოდ :

- მცენარეული და ნიადაგის საფარის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);
- როგორი თანმიმდევრობით (ვადების მითითებით) განხორციელდება საპროექტო ხიდის მშენებლობა;
- მშენებლობაზე დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა, მათ შორის ადგილობრივ დასაქმებულთა წილი;
- მშენებლობაში გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;
- საიდან მოხდება ხიდის მშენებლობისთვის საჭირო ინერტული მასალების მოპოვება;
- სამშენებლო მასალების დამზადების შესახებ ინფორმაცია;
- სამშენებლო მასალების დამზადებისთვის საჭირო წყლის გამოყენების საკითხები;
- ინფორმაცია ბეტონის სამუშაოების, ფუნდამენტებისა და ხიდის სტრუქტურული მოწყობის შესახებ;
- ფუჭი ქანების მოცულობა და სანაყაროს შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაცია;

- ხიდის მშენებლობისათვის საჭირო მასალების რაოდენობა;

4.2 სამშენებლო ბანაკის განთავსების შესახებ ინფორმაცია, მათ შორის:

- სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა, ექსპლიკაციით;
- ბანაკის განთავსების ადგილის ფართობი, GIS კოორდინატები და shape ფაილები;
- სამშენებლო ბანაკის სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყალმომარაგება, მათ შორის სამარაგო რეზერვუარის შესახებ ინფორმაცია;
- სამშენებლო ბანაკზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- მონაცემები მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ;
- ინფორმაცია სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე საწვავი რეზერვუარის მოწყობასთან დაკავშირებით (განთავსების შემთხვევაში ადგილის GPS კოორდინატების მითითება, ტევადობა, ავარიული დაღვრის შემთხვევაში შემაკავებელი ბარიერის მოწყობის შესახებ ინფორმაცია);

4.3 საპროექტო დერეფანში ჩასატარებელი გეოლოგიური კვლევების ანგარიში:

- გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა: რელიეფი (გეომორფოლოგია); გეოლოგიური აგებულება, ტექტონიკა, სეისმური პირობები, ჰიდროლოგიური პირობები, საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება. საშიში გეოდინამიკური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა ხიდის მშენებლობა ექსპლუატაციის პერიოდში, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- საპროექტო ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური რუკა, საინჟინრო გეოლოგიური ჭრილები;
- მშენებლობის დაწყებამდე საპროექტო დერეფანში ჩასატარებელი დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევების შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო დერეფანში ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები;
- გეოლოგიური კვლევების შედეგების გათვალისწინებით შემუშავებული დასკვნები და რეკომენდაციები;

4.4 ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- მდინარე გეთისწყლის ჰიდროლოგია;
- მდ. გეთისწყლის საშუალო წლიური, მინიმალური და მაქსიმალური ხარჯები; (დეტალური ინფორმაცია მაქსიმალურ ჩამონადენზე, მინიმალურ ჩამონადენზე, მყარ ნატანზე);
- მდინარე გეთისწყლის განივი და გასწვრივი კვეთები თავისი ნახაზებით (Shp ან Auto Cad-ის სახით);
- ინფორმაცია მდინარე გეთისწყლის საანგარიშო ხარჯის, საერთო წარცხვის მაქსიმალური მაჩვენებლების შესახებ;
- ინფორმაცია მდ. გეთისწყლის ცოცხალ კვეთში ტექნიკის განთავსებასთან დაკავშირებით, წყლის სიმღვრივის მატების საფრთხის გათვალისწინებით;

- ეროზიული პროცესების შესახებ ინფორმაცია და საჭიროების შემთხვევაში ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია, მათ შორის (საჭიროების შემთხვევაში) მდ. გეთისწყლის გამწმენდი და ნაპირსამაგრი ღონისძიებების შესახებ;

4.5 ბიოლოგიური გარემო:

- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სათანადო კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია, უშუალოდ პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ ცხოველებზე (განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს "წითელი ნუსხით" დაცულ სახეობებზე) და ჰაბიტატებზე, მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე. ამასთან, წარმოდგენილ იქნას ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგები ფოტომასალასთან ერთად.
- გზშ-ის ანგარიშში უნდა აისახოს სათანადო კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია (ფოტომასალასთან ერთად), პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ ბიომრავალფეროვნებაზე, მათ შორის მდ. გეთისწყლის იქთიოფაუნაზე, მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე.
- ზემოაღნიშნული კვლევების შედეგების საფუძველზე, შემუშავდეს შემარბილებელი ღონისძიებები, მონიტორინგის გეგმა და მონიტორინგის გეგმაში აისახოს, ბიომრავალფეროვნების ცალკეულ კომპონენტებზე ზემოქმედებაზე დაკვირვების საკითხი.

4.6 კულტურული მემკვიდრეობა:

- სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ საპროექტო სახიდე გადასასვლელის გავლენის ზონაში ხილული ისტორიულ-კულტურული ძეგლების არსებობა არ ფიქსირდება. თუმცა საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს (დაახლოებით 300 მ-ში) მდებარეობს კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლი „ქვეშის ციხის კომპლექსი“ (საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვის და სპორტის მინისტრის ბრძანება N3/133 30.03.2006), რომელიც სკოპინგის ანგარიშში ნახსენები არ არის. უნდა მოხდეს „ქვეშის ციხის კომპლექსზე“ სამშენებლო სამუშაოებით გამოწვეული პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების შესწავლა და შეფასება. აღნიშნული წარმოდგენილი უნდა იყოს გზშ-ის ანგარიშში.
- გზშ-ის მომზადების პროცესში უნდა განხორციელდეს საპროექტო ტერიტორიის არქეოლოგიური კვლევა და შესაბამისი დასკვნის მოსამზადებლად, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოში წარდგენილი უნდა იყოს „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული (მუხლი 14, პ. 3,4) დოკუმენტაცია ტერიტორიის კვლევის შედეგების შესახებ. აღნიშნული შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია წარმოდგენილი უნდა იყოს გზშ-ის ანგარიშში.

5.გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მშენებლობის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკი, შემარბილებელი ღონისძიებებთან ერთად;
- ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება, ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- სამუშაოების ჩატარების პროცესში შესაძლო გამოვლენილი არქეოლოგიური ობიექტების დაზიანების პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
- განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდისთვის;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- შესაძლო კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

6.გზშ-ის ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- აეროფოტო სურათზე (მაღალი გარჩევადობით) დატანილი საპროექტო არეალის სქემატური რუკა ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით (A3 ფორმატი; Shape ფაილი WGS_1984_UTM 37N/38N_Zone პროექციით), სადაც მოცემული იქნება საპროექტო მონაკვეთის ინფრასტრუქტურული ობიექტები, არსებული და საპროექტო სახიდე გადასასვლელი, სამშენებლო ბანაკი, სამშენებლო მოედანი, სანაყაროს ტერიტორია;
- ხიდის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით;

- ინფორმაცია საპროექტო დერეფანში განსახლებას დაქვემდებარებული ტერიტორიების შესახებ;
- სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს დროებითი მოძრაობის ორგანიზების სქემა.
- სკოპინგის ანგარიშში მდინარე რომელზეც კეთდება ახალი სახიდე გადასასვლელი მოხსენიებულია როგორც მდ. გეთისწყალი, ასევე მოხსენიებულია, როგორც მდინარე გედა, შესაბამისად აღნიშნული საკითხი გზმ-ის ანგარიშში საჭიროებს კორექტირებას.
- სკოპინგის ანგარიშში (თავი 2.1, გვ 6) აღნიშნულია, რომ საპროექტო ხიდს ექნება ორი სანაპირო და სამი შუალედური ბურჯი. ასევე აღნიშნულია (თავი 2.3, გვ 12), რომ ახალი ხიდი ეწყობა განაპირა ბურჯებზე, ხოლო არსებულ ხიდს გააჩნია შუალედური ბურჯები. აქედან გამომდინარე, გზმ-ის ანგარიშში დაზუსტებული უნდა იყოს ინფორმაცია იგეგმება თუ არა შუალედური ბურჯების მშენებლობა.
- **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).**

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილ საერთაშორისო მნიშვნელობის ფონიჭალა-მარნეული-გუგუთის საავტომობილო გზის 63-ე კმ-ზე, მდ. გეთისწყალზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიშში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.